

lagon az elsők között sikerült hőkezelés nélkül közvetlen hengerléssel duál fázisú varratnélküli csövet előállítani.

1996-ban létrehozta a Precíziós Cső Zrt.-t. 2002-től meghatározó szerepe volt a Tom-Ferr Zrt. szervezeti és műszaki fejlesztésében. Közvetlen a nyugdíjba vonulása előtt kialakította és irányította a Tom-Ferr Zrt. tatabányai autóalkatrész-gyártó gyáregységét az ipari parkban.

Az OMBKE-nek 1969-től tagja. 1978–1996 között a Hengerész és Képlékenyalakító Szakcsoport, 1983–1990 között a Vaskohászati Szakosztály csepeli szervezetének vezetője tagja. Az Országos Hengerész Konferenciák rendszeres résztvevője, előadója, több szakcikk szerzője. A VII. Országos Csőgyártó Szeminárium egyik fő szervezője, kialakítója, 1993 óta az ITA (Nemzetközi Csőgyártó Szövetség) tagja. Munkájáért több elismerésben részesült.

Pupp János 1946. május 13-án született Pakson. Középiskolai tanulmányait a dunaiújvárosi Kerpely Antal Ko-

hóipari Technikumban végezte. 1964-ben érettségizett, majd felvételt nyert a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemre.

1969-ben szerzett technológus kohómérnöki diplomát a Székesfehérvári Könnyűfémű ösztöndíjasaként alumínium présművek fejlesztése témakörben.

A KÖFÉM présművében technológusként dolgozott 1973-ig, amikor húzóműi technológiai csoportvezetőnek, majd 1975-től készáru technológiai osztályvezetőnek nevezték ki.

A készáru üzemekben az években vált a „Proto” üzemből a KÖFÉM egyik gyáregységévé. Fő feladata volt a készáru gyáregység technológiai alapjainak elkészítése és a rendelés feldolgozás és visszaigazolás KÖFÉM számítógépes termelésirányítási rendszerébe történő bevezetése.

1982-ben présműi technológiai osztályvezetőként tért vissza a présműbe, majd 1984-től présműi főtech-

nológus lett. Több jelentős fejlesztés kezdődött ebben az időszakban, többek között a ZAMET 3 prés rekonstrukciója.

Nyelvtudását, szakmai ismereteit hasznosítandó 1990-ben kinevezték a KÖFÉM kereskedelmi főmérnökévé. Erre az időszakra esett a HUNGALU saját jogon való külkereskedésének megszervezése.

A KÖFÉM 1993-ban történt privatizációja (ALCOA) után a présmű üzletágba került. Logisztikai vezetőként dolgozott, amelybe alapvetően az irodai értékesítés, gyártástervezés és a kiszállítás tervezése tartozott. ALCOA új termelésirányítási rendszerének bevezetését irányította és bevezetés után a szükséges fejlesztéseket koordinálta. Közben 2008-ban ALCOA eladta présműveit a SAPA-nak. 2013 végén fejezte be aktív tevékenységét.

Az OMBKE Fémkohászati Szakosztály székesfehérvári helyi csoportjának 1970-től tagja, 40 éves egyesületi tagságáért Soltz Vilmos-émlékérmet kapott.

■ NEKROLÓGOK

Demeter Lajos 1950–2016

2016. április 18-án, életének 65. évében, tragikus hirtelenséggel elhunyt Demeter Lajos okleveles kohómérnök, az OMBKE Öntészeti Szakosztályának tagja.

1950. szeptember 14-én született Szerencsen. Középiskolai tanulmányait a miskolci Gábor Áron Kohó- és Öntőipari Technikumban végezte 1965–69 között. 1974-ben a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen szerzett kohómérnöki diplomát.

Pályakezdő mérnökként a Tiszai Vegyi Kombinát Öntödéjében, majd 1975–1988 között a mezőkövesdi Autóvillamosági Vállalat Alumíniumöntödei részlegénél dolgozott különböző beosztásokban.

1988-ban Apcra ment, a QUALITAL Könnyűfémöntöde Vállalathoz, amely akkor az ország egyik legnagyobb alumíniumkohászattal, feldolgozással foglalkozó vállalata volt. Itt a kokilla- és nyomásos öntöde üzemvezetője lett. 1991-től a cég minőségbiztosítási vezetője volt.

1998-tól az Alu-Block Kft.-hez került, ahol termelési, majd műszaki igazgatói pozíciót töltött be. Részt vett a cég

műszaki-, fejlesztési- és beruházási projektjeiben. Szakemberként a másodlagos alumíniumfeldolgozás terén lett országosan is elismert alumíniumkohász, szaktekintély. Szerette szakmáját, amely nemcsak munkája, hanem hivatása is volt. Nagy szakmai tudással rendelkező, emberséges, de következetes vezetőként tisztelték beosztottjai és felsőbb szintű vezetői is. 2009-ben innen vonult nyugdíjba.

Az egyesületi életpályája 1989-ben kezdődött. Ekkor lépett be az OMBKE Öntészeti Szakosztály apci helyi szervezetébe, ahol a kezdetektől fogva aktív tagként tevékenykedett. 1996-tól a helyi szervezet titkára, majd 2000-től tisztelt és megbecsült elnöke volt. Irányította a helyi szervezet egyesületi, szakmai életét. Szakmai napokat, vezetőségi üléseket, évszabványokat szervezett.

Kezdeményezte az OMBKE más helyi szervezeteivel való kapcsolattartást, velük közös szakmai, baráti találkozásokat, egymás munkahelyének meglátogatását, megismerését szervezte meg.

Az Öntészeti Szakosztály vezetőségének 1996-tól volt tagja. Elnökként nagy felelősséggel és odaadással képviselte a helyi szervezet tagságát a szakosztály vezetőségi ülésein, az OMBKE éves országos küldöttgyűlésein.

A helyi szervezet tagjaival rendszeresen részt vettek az Öntészeti Szakosztály és a MÖSZ által két évente rendezett Magyar Öntőnapokon. Örömmel vett részt az OMBKE országos- és nemzetközi szintű rendezvényin. Ha tehette, vitte magával a helyi szervezet tagjait is.

Demeter Lajos sokat tett azért, hogy Apcon még ma is létezik és eredményesen működik az OMBKE Öntészeti Szakosztály helyi szervezete.

Egyesületi munkájáért 2004-ben OMBKE-émlékérem, 2009-ben OMBKE Öntészeti Szakosztályért érem (amelyet

személyén keresztül az apci helyi szervezet kapott), 2012-ben OMBKE-émlékplakett kitüntetésben részesült.

Temetése 2016. április 25-én volt Hatvanban, a városi új köztemetőben. Koporsója körül öntész kollégái, barátai kohász egyenruhában álltak díszőrséget. A szakmai közösség és az egyesület nevében Katkó Károly, az Öntészeti Szakosztály elnöke búcsúztatta. Emlékére és tiszteletére május 25-én Apcon gyászszakestélyt tartottak. Odaadó, áldozatos munkája nagyon fog hiányozni...

Kedves Lajos barátunk! Emlékedet megőrizzük. Nyugodj békében!

Bányász-kohász köszöntéssel búcsúzzunk és kívánunk utolsó

Jó szerencsét

 Katkó Károly

Pintér Miklós 1944–2015

Pintér Miklós Budapesten született, majd a háború után családjával Móra költözött. A középiskolát Dunaújvárosban, a jó hírű Kerpely Antal Kohóipari Technikumban végezte, ahol a komoly tanulás mellett a jó kollégiumi közösség is segítette egyénisége kibontakozását.

A technikum után három év kőkemény katonai szolgálatot letöltve egyik legjobb barátjával együtt jelentkeztek és álltak munkába a szép jövő előtt álló székesfehérvári Könnyűféműműben.

Három műszakos csoportvezetőként a régi hengerműben sajátította el az alumínium meleg- és hideghengerlés, a kikészítés és hőkezelés alapjait. Ezek a tanuló évek egész pályafutására meghatározóak voltak.

1968-ban az új szélesszalag hengermű építéskor több társával együtt két és fél hónapos oroszországi szakmai tanulmányúton vett részt. Hazatérve, még mindig váltóműszakban dolgozva tanult tovább, és szerzett alakitástechnológusi diplomát a Dunaújvárosi Főiskolán.

Erre az időszakra esett a családalapítás öröme és felelőssége is.

Sokoldalúságát és munkabírást egyre felelősségteljesebb beosztásokban tudta hasznosítani az újonnan épült, akkor már hatalmas Hengermű gyáregységben. Itt fejlődött tovább és lett a legnagyobb termelőegység talán egyik legnehezebb területének: a ter-

melés irányításának felelőse, vezetője. Elkötelezettsége, sokoldalú, vidám, ugyanakkor harcos egyénisége és alaptermészete, a család, a közösség és a munka szeretete mindvégig segítette a magas szintű helytállásban.

Az időközben bekövetkezett privatizáció azonban őt is nehéz választás elé állította. Hiába alapozta meg és építette fel több évtizedes munkával szakmai egzisztenciáját – a nehezebb utat választva kellett fejest ugrania, ha nem is ismeretlen, de egy teljesen új munkaterületre. 1994-ben Budapestre a Metalservice-hez ment, előbb vezető kereskedői, később kereskedelmi főmérnöki, majd nyugdíjba vonulásáig ügyvezető igazgatói beosztásba.

Nyugállományba vonulva is tovább egyengette, irányította most már fiai és családjuk életútját, boldogulását, és lelte örömét unokáiban. Kivételesen emberi nagysága megmutatkozott a gyilkos kórral folytatott hősies küzdelemben is.

Az OMBKE-nek 1977-től volt tagja.

A család, a rokonság, barátok, munkatársak, egyesületi tagtársak, ismerősök sokasága vett tőle fájdalmas búcsút a székesfehérvári Béla úti temetőben 2015. november 5-én, ahol lehajtott fejjel, de felemelt szívvel mondtunk együtt utolsó Jó szerencsét.

 Clement Lajos

Clement Andor 1943–2016

Clement Andor ősrégi felvidéki bányász-kohász-erdész dinasztia ötödik generációs tagjaként 1943-ban Ózdon született. Egyenes ági felmenői közül a selmeci akadémián kohómérnöként végzett mindkét nagyapja, két dédapja, valamint három ükapja. Édesapja és az ő ikertestvére gépészmérnöki diplomával, de mindvégig a kohászat területén dolgozott.

A boldog gyermekkor Salgótarjánban, majd Budapesten folytatódott. 1964-ben érettségizett kitűnő eredménnyel a budai József Attila (azóta újra ciszterci) gimnáziumban. A családi tradíciót követve ő is kohómérnöknek jelentkezett. Színes, tartalmas és eredményes öt év után szerzett kohómérnöki oklevelet 1967-ben Miskolcon (NME), ahol évfolyamának meghatározó személyisége volt. 1994-ben, majd 1994-ben okl. minőségügyi szakmérnök diplomát a BME Mérnökto vábbképző szakán.

A végzés után társadalmi ösztöndíjasként a Vasipari Kutató Intézetben (VASKUT) állt munkába. 1967-től 26 éven át kutatóként, majd tudományos csoportvezetőként dolgozott az Intézetben, egészen annak a megszűnéséig. A Szeless László, majd dr. Szeghegyi Árpád vezette Képlékenyalakítási Osztályon (1967–1983) érte el legtöbb szakmai eredményét a finomlemezek alakíthatósági vizsgálatai területén. Szakcikkei, előadásai és szabadalmi ezen alkotó időszak sikerét jelzik. Ezt követően a Technológiai Osztályon, majd a Különleges Anyagok Osztályán dolgozott különböző beosztásokban.

A szakmai oktatásából is kivette részét, 1975-től kezdve öt évig tanított a Bánki Donát Műszaki Főiskolán. A VASKUT-as éveit követően (1993–2003) a DUNAFERR Kereskedőház Kft. Marketing Osztályán, majd átszervezés után 2004 elejétől főmunkatársként piackutatással és árelemzéssel foglalkozott a

2005. októberi végleges nyugállományba vonulásáig.

1966-tól volt tagja az OMBKE-nek, melynek nagyapja, Clement Béla is alapító tagja volt. Elkötelezettségét, szervezőképességét számos rendezvény előkészítésével és lebonyolításával hasznosította. 1972 és 1986 között a Vaskohászati Szakosztály vezetőségi tagja, 1980-tól kezdődő két cikluson keresztül a Hengerész Szakcsoport titkára volt. Az 1971-et követő 15 éven át a szakosztály által rendezett összes Hengerész és Hidegalakító Konferencia egyik fő szervezője volt. Egyesületi munkájáért 1976-ban a Kohászat Kiváló Dolgozója, 1986-ban pedig az IpM Kiváló Munkáért kitüntetésben részesült.

Nyugdíjba vonulása után is dolgozott az egyesület Történelmi Bizottságában. Bátyjával, Clement Lajossal közösen végeztek szakmatörténelmi kutatásokat dr. Zsámboki László útmutatásával, majd számos családi ereklyét bocsátottak a Selmeci Emlékkönyvtár rendelkezésére.

Egész életét végigkísérte a selmeci hagyományok ápolása.

1969-ben kötött házasságot, két leánygyermek született.

Clement Andor hamvait 2016. június 10-én – családja, középiskolai és egyetemi évfolyamtársai, kollégái kíséretében – helyezték örök nyugalomra a gazdageréti Szent Angyalok Plébániatemplom urnatemetőjében. Búcsúunk tőle kedves énekével:

„Az Úr csodásan működik,
De útja rejtve van,
Tenger takarja lábnyomát,
Szelek szárnyán suhan.
Mint titkos bánya mélyiben,
Formálja terveit,
De biztos kézzel hozza föl,
Mi most még rejtve itt.”
(Ev. ék. 328. ének)

Jó szerencsét!

Szerkesztőség

Pivarcsi László

1944–2016

Pivarcsi László 1944. október 13-án született Fótton. Szakmai tanulmányait mezőgazdasági gépszerező tanulóként kezdte 1959-ben. 1966-ban Körmenten mezőgazdasági gépészmérnöki végzettséget szerzett, és gépüzemeltetési vezetőként dolgozott a Devecseri Állami Gazdaságban.

1971-től Kupon, a Vasöntödében vállalt munkát. A metallurgus mérnöki tudást, a kohómérnöki végzettséget felnőtt fejjel, a családjától távoli országban szerezte meg 1978-ban, és ezután lett az öntöde szakmai vezető főmérnöke, a termelés és a fejlesztések felelőse és motorja.

1996-ban kezdte a vállalkozási tevékenységet Pápán, majd 1998-tól Enesén a vasöntödét saját társaságként működtette tovább, és adott kenyeret, szakmai tudást a családon kívül az L-Duplex Pivo Kft. dolgozóinak. Az öntöde sikereit mutatják a PIVO-emblémás csatornaöntvényeken kívül a gépöntvények, utcabútorok, szobrok a köztereken, Szent Borbála szobra Mosonmagyaróváron, a lucsonyi Szent Anna-kápolnában, valamint az egyedi feliratos, domborműves vasöntvény táblák, pl. Felső-Hármorban a Központi Kohászati Múzeum homlokzatán, Miskolcon a Földes Ferenc Gimnázium falán. Ezek maradandó emléket állítanak Pivarcsi László szakmai munkájának.

2007-ben elismert üzemi vezetőként kapott felelős vezetői tisztséget a bányászok és kohászok közösségében, amikor az OMBKE Öntészeti Szakosztály Mosonmagyaróvári Helyi Szervezete megválasztotta elnökének.

Vezetői munkája, kapcsolatépítő és szervező tehetsége alapján lett Ferencz István méltó utóda, a helyi szervezet újra-alapítója, tevékenységének a régió egészére ható kiterjesztője, a taglétszám jelentős növekedésének előmozdítója. Ő lett a Szigetközi Tudományos Szakmai Napok főszervezője, a bányászok és kohászok közösségének elismert és nagyra becsült tagja, sokak közkedvelt barátja.

Sikereinek az öntész szakma művelőinél és az egyesület tagjainál nagyon hamar elnyert megbecsülésnek, a barátságoknak a titka talán a mindenre kiterjedő érdeklődése, nyitottsága, közvetlen együttműködő hozzáállása, igazi kohász szíve és a egyszerű embersége lehetett.

Legnagyobb eredményének tekinthető a fiatalok megnyerése, a szervezetbe való bevonása és aktivizálása, amelyet nagy odafigyeléssel és szeretettel végzett.

Nem a diáktársaktól, hanem megőszült fejjel tanulta és őrizte a selmeci hagyományokat és aktívan vett részt az egyesületi központi rendezvényeken helyi szervezetének tagjaival együtt.

2008 őszén meghívta a miskolci öntész hallgatóságot, hogy a vasöntödében munkaruhába öltözve, minden műveletet kipróbálva, megtapasztalják a kézi döngölésnek, a kupolából csapolt vasnak, a fánerből való öntésnek a varázsát, majd utána kóstolót kaptak a somlói szőlőhegy nedűjéből is. A diákok szeretett Laci bácsiját 2011-ben a végzős hallgatók tiszteletbeli évfolyamtársukká választották. Azóta nemcsak a karszalagot viselte a kohász egyenruháján, hanem a Miskolci Egyetemet saját alma materének is tekintette.

Egyesületi munkáját 2008-ban az OMBKE Öntészeti Szakosztályért érmmel, 2010-ben z. Zorkóczy Samu-emlékéremmel, 2013-ban Szent Borbála-emlékérem miniszteri kitüntetéssel ismerték el.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamarától 2016. február 17-én kapott Kiváló Kamarai Munkáért érdemérem kitüntetése alkalmából a Hircity televízió az Arcképcsarnok sorozatban interjút készített vele, amely ma már utolsó üzenetének tekinthető. A vasas emberré válásáról, szakmai tevékenységéről, a gyakorlati tudás fontosságáról, a selmeci hagyományok követéséről, a manufakturális vasöntés utolsó mohikánjaként a szakma szépségének megőrzéséről szöveg, így gondolatai ma már minden érdeklődőnek megismerhetővé, követhetővé váltak.

A 70. születésnapján sokan köszöntötték, és remélték, hogy a sors sokáig megadja neki a kupolából kifolyó vas melegének erejét, de leküzdhetetlen betegsége miatt a továbbiakban nélküle kell helyt állni a csapatának.

Június 13-án Sárváron, a Soproni úti temetőben sokak kísérték utolsó útjára. a szakma nevében dr. Dül Jenő címzetes egyetemi docens búcsúztatta. A sírjára elhelyezett vasból készült szőlőgallyak, levelek és fürtök koszorúja emlékeztet majd a felejthetetlen barátságokra. Emlékére az Öntészeti Szakosztály és a Ferencz István Észak-Dunántúli Kohászati Regionális Szervezet június 22-én Enesén tartott a selmeci hagyományok szerinti gyászszakestélyt. A Miskolci Egyetem műhelycsarnokában a tanítványok által Enesén beformázott és öntött vas díszkorláton táblával örökítik meg a nevét.

Az öntésznek nagy családja, a Magyar Öntészeti Szövetség, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület vezetői, tagsága, a Miskolci Egyetem, a kollégák, barátok, tanítványok nevében mondunk hagyományunk szerint utolsó Jó szerencsét!

Drága Barátunk, Isten veled! Nyugodjál békében!

(DJ)

Opportunities in Processing of Metal Resources in South East Europe

5th ESEE Dialogue

az OPMR 2016 Konferencia keretében

A budapesti székhelyű **Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT)** támogatásával és a **Leobeni Egyetem (Montanuniversität Leoben)** vezetésével kerül sor egy újabb hálózatépítési konzultációra („networking”), mellyel elsősorban **Kelet-Közép és Délkelet Európa országainak (ESEE countries)** a bevonása a cél. Az elsődleges és másodlagos nyersanyagforrásokat (Raw Materials) érintően is az európai oktatás fejlesztése, a kutatási területek és a találmányok innovációs potenciáljának jobb felhasználása, valamint minél több piacépes megoldás életre hívása és támogatása a cél.

A **4th ESEE Dialogue** megrendezésére 2016. június 15–16-án Zágrábban került sor (<http://www.esee.at/de/4437>), a következő pedig november végén Budapesten, az OPMR 2016 Konferencia keretében lesz.

Az OPMR 2016 Konferencia fő szervezői:

Jürgen Antrekowitsch – Leobeni Egyetem, Ausztria

Kékesi Tamás – Miskolci Egyetem, Magyarország

Alfred Maier – Regionális Innovációs Központ – ESEE, Ausztria

Az OPMR 2016 Konferencia Tudományos Bizottsága:

Helmut Antrekowitsch – Leobeni Egyetem

Frank Melcher – Leobeni Egyetem

Helmut Flachberger – Leobeni Egyetem

Kékesi Tamás – Miskolci Egyetem

Török Tamás – Miskolci Egyetem

Bokányi Ljudmilla – Miskolci Egyetem

Fernando Castro – Minhoi Egyetem, Portugália

Tomáš Havlík – Kassai Műszaki Egyetem, Szlovákia

Zdenka Zovko Brodarac – Zagrabi Egyetem, Horvátország

Ioannis Paspaliaris – Athéni Nemzeti Műszaki Egyetem, Görögország

Dimitar Petrov – Bányászati és Geológiai Egyetem, Bulgária

Jürgen Antrekowitsch – Leobeni Egyetem

Stefan Steinlechner – Leobeni Egyetem

A konferencia honlapja: www.opmr2016.org

Az ESEE-régió országai:

Ausztria

Csehország

Szlovákia

Magyarország

Románia

Szlovénia

Horvátország

Szerbia

Bosznia-Hercegovina

Montenegró

Bulgária

Albánia

Macedónia

Görögország

OPMR 2016 Conference

OPPORTUNITIES IN PROCESSING OF METAL RESOURCES
November 28-30, 2016 in Budapest, Hungary

SUBMIT YOUR ABSTRACT NOW!

FÉMES ÉS FÉMTARTALMÚ elsődleges és másodlagos NYERSANYAGOK HASZNOSÍTÁSA és FELDOLGOZÁSA

Nemzetközi konferencia Budapesten, 2016. november 28–30.

A konferencia helyszíne:

Hotel Mercure Budapest, Krisztina körút 41-43.

A konferencia honlapja: www.opmr2016.org

Az OPMR 2016 Konferencia főbb témakörei:

- készletek és nyersanyagforrások felmérése, értékelése;
- érckészletek és fémhulladékok minősítése;
- maradék anyagok (meddő, salakok, porok, iszapok) feldolgozása;
- fizikai/mechanikai feltárás korszerű technikai és eljárásai;
- újdonságok és innováció a fémkinyerési (hagyományos kohászati) technológiákban;
- értékes anyagok (vegytisztá fémek és fémvegyületek) visszanyerése hulladékokból;
- kritikus (stratégiaileg fontos) fémek előállítása másodnyersanyagokból és elektronikai hulladékokból.

A konferencia szervezői:

Leobeni Egyetem

**MISKOLCI
EGYETEM**
UNIVERSITY OF MISKOLC

Miskolci Egyetem

**Osztrák Kohászati és Anyagtudományi
Egyesület**

**Európai Innovációs és Technológiai
Intézet – Nyersanyagok**